

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De quadam visione facta post obitum eius, & magna gloria eius. XXIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

clesiam S. Leuini à canonicis & presbyteris est processionaliter allatum, & exequiarum solemnjs persolutis, ante altare eius in honore S. Pauli consecratum, cum magna reuerentia sepelitur. Ipse autem electus sacerdos Dei, sicut verus humilis seruus Christi, optauerat cum fratribus suis ante eum defunctis in cœmeterio sepeliri, & nihil amplius honoris sibi exhiberi. Sed reuerendus dominus Rambertus decanus Dauentriensis hoc penitus recusauit, quin potius rectissime decreuit, vt in ecclesia & loco celebri honorifice conderetur, qui eiusdem ecclesie extitit sacerdos egregius, virtutibus & scientia illustratus.

CAPVT XXIX.

De quadam visione facta post obitum eius, & de magna gloria ipsius.

In vitin ciuitate Gorichem, vir quidem fidelis bonæ vitæ & famæ laudabilis, Ioannes Hermanni nomine, cuius vxor Iutta vocabatur; qui pariter secundum mandata Dei viuentes, cōplures alios ad Dei seruitiū traxerunt. Frequenter sacris diebus de Deo in domo sua loquebatur, hospitalitatē multis deuotis ad se venientibus libenter exhibentes. Erant autem ambo valde familiares domino Florētio, à quo sanctæ cōuersationis formā habentes, etiam proximis suis vitæ exempla præbuerunt. Post obitū igitur domini Florentij, supradictus Ioannes in breui ex hoc sæculo migravit. Euenit itaque quadā die vt Iutta Deo deuotissima in camera sua orationi incomberet. Qua contummata, surrexit aperies ostiū ad exeundum de camera sua. Quod cum aperiret, repente audiuit fenestram cameræ post se aperiri.

2. Respiciens ergo, vidit quendam lumine splendoris circumamictum, & aspectu amabilissimum, eadem fenestram intrantē, viro suo facie tenus similem. Cui illa ait: Es tu ibi Ioannes, dilecte coniux? Cui ille: Ego sum; Sed ne modò voces me coningēruum. Cui illa: Et quomodo est tecum? Ille respondit: Ego saluatus sum, & gaudijs cœlestibus & præsentia Dei fruor. Cui illa: Et quomodo est cum domino Florentio, patre nostro? Respondit ille: Dominus Florentius est in valde magna gloriā, & omnia eius incepta recta & bona fuerunt. Et adiacit: Mane in hac domo & non mutes locum, quia citò morieris. Et hæc restricti sororum Aleydæ Thomæ reuelato. Et tandem hæc visio disparuit. Post hæc ista Iutta ita fernido ad Deum corde dies suos licet per paucos peregit, vt omnia temporalia itaquam despecta stercorea ei viderentur. Ex quo solo signo euidenter apparet, quòd supradicta visio non fuit delusio vana, sed reuelatio cœlestis à Deo facta.

3. Cùm quæreret quidam de magna gloria domini Florentij in caelo, responsum est: Propter tres maximè virtutes. Primò, propter eximiam charitatem, quam habuit ad Deum, omnia bona sua finaliter ad eum referendo, & Dei honorem & beneplacitum in omnibus quærendo. Secundò, propter zelum animarum, quem ad proximos habuit, salutem omnium desiderando, & ad seruitium Dei eos alacriter trahendo. Tertiò, propter magnam humilitatem tuam, & contemptum sui ipsius, semper parua & vilia de seipso sentiendo. Et hæc tria satis lucidè & distinctè in vita eius superius descripta apparent, & à multis fidelibus non ignorantur.

Epistola eiusdem ad quendam regularem in VVindeshem.

Charissime, quare me sic vexas? Nonne mihi sufficiunt miseria mea? Tamen tædio victus, & importunitate tua compullus, cogor tibi scribere, quæ longè à me distant. Primò, vt ita importunè coram Deo pulses pro omnibus tuis sine intermissione, & confestim aperiet tibi longè clariùs, quàm aliquis hominum totius vitæ tibi possit scribere, si permãeris perseverans, quærendo, pulsando, petendo. Item suadeo tibi, vt ante omnia humilies te sub omnibus, & sufficit tibi, corde, verbis, & operibus. Cogita indefinenter secundùm beatum Bernardum ad fratres de Monte Dei, vbique solem lucere, nisi in conscientia tua; vbique serenum esse, nisi apud te. Et hoc fit per assiduam assuefactionem, inspiciendo propriam vilitatem corporis & animæ, non respiciendo defectus aliorum, aut excusando. Maximè quando corripis aliquem, tunc caue tibi ab intra, ne te cieues. Beatus Hieronymus super Marcum dicit: Cæcus à Domino illuminatus, vidit homines tanquam arbores ambulantes, sic dicit, quod peccator existimabit omnes homines super se; sic & tu vide omnes fratres, tanquam arbores coram te. In operibus tuis fac viliora & abiecta, sed interim vilitatem tuam cogita, aut de morte, aut de pœna, aut iudicio; vel quidquid potest te deprimere aut accendere ad amorem Dei & proximi, & in huiusmodi cogitationibus exerce te ad amorem Dei & proximi, vel ad exurpandum vitia, vel acquirendas virtutes.

2. Item secundùm Bernardum ad fratres de Monte Dei, compara diem præsentem semel in die diei præteritæ, vt apprehendere possis, quod proficis in virtutibus, aut deficis. Disce semel aut bis in die tibi præesse, & vitam tuam ordinare, mores componere, & te ipsum accusare & condemnare, nec impunitum dimittere. Consulo tibi, vt habeas circa te Speculum monachorum, aut Speculum Bernardi, secundùm quod omnes actus tuos
potes

potes ordinare; quem librum etiam discas exterius, quod in omnibus operibus tuis leuiter occurrat, quomodo te debeas habere, aut in quo te malè habuisti. Item omnes actus tuos præueni præmeditatione & oratione breui, quomodo te deceat habere in eodem opere; & hoc erit tibi leue, quando prompta consuetudine scis libellum exterius.

3. Item manè & post prandium, statue ante oculos tuos tuas malas cōsuetudines, & vitia tua principaliora & virtutes ad quas niteris, & sic intra recenter bellum cum hostibus tuis, cum carne, mundo, & diabolo, nil hæsitans; quia plures sunt nobiscum, quàm contra nos. Et sic implebis illud Bernardi: Manè præteritæ noctis fac à teipso exactionem: & venturæ diei tibi statue cautionem, quomodo per totam diem te vis habere. Item Bernardus: Singulis horis describe tua singula exercitia; cui spiritualia, spiritualia: cui corporalia, corporalia: vt in vesperis, quando de singulis factis tuis tenes capitulum, si quid imperfectum fuerit, suo modo, suo loco, aut tempore, non abeat impunitum vel irrecompensatum. Quære commune bonum, & cor semper sursum habe. Ora pro me frater, nunquam sic feci. Vale. Ante prandium cogitabis de passione Domini. Post prandium, de morte, de iudicio, de pœnis inferni: Post cœnam, de vitijs & peccatis.

Quædam notabilia verba domini Florentij presbyteri.

Ante omnia, cognosce vitia tua & passiones tuas. Semper sis vigilans circa tentationem & motus passionū. Si sentis eas, & statim reijcis, non nocent; si moraris, malum est: si delectaris & moraris in eis, peius est. Ad quæsitā, humiliter respōde. Fuge mulieres, & caue inspicere. Malum exemplū est sæcularibus, oculos non custodire. Dic peccatum tuum cum verecundia & tristitia, & magno proposito dimittendi, coram Deo & presbytero tuo. Dic culpam tuam singulariter, sic feci, & hoc feci. Nota bene, in quo stat culpa tua, & hoc expone simplicibus verbis, Non debes malū alicuius dicere, nisi possit ipsi vel alteri prodesse. Accusa alium cum compassione, sicut cū infirmo fratre. Tunc conscientia est bona, & ratio tua recta; quando nihil agis, nisi secundum sacram Scripturā, & intelligis eam, sicut Sācti intellexerunt, & non credas capiti proprio. Bonum esset homini spirituali, quod temporalia sua in aliquo tempore deputato tractaret; & post ad spiritualia rediret, quasi omnium oblitus.

2. Existimo, quod motus & cogitationes, quæ incidunt in corda nostra, non sunt in potestate nostra; sed tamen nostrū est aliquid boni in corde nostro plantare, legendo, orando, ruminando, donec alij motus illiciti, ab his victi succubant, & per gratiā

Dei cessent. Sunt aliqui tantæ superbiæ, quodd vel oportet eos alios regere, vel omnino deficere, & ad mundum reuertî; quia nec sciunt se æquare alijs, nec subesse. Sæpe mouetur totû corpus secundum passionem, quæ regnat in homine, ipso tamen non considerante. Quidam per medium annum, nec bene potuit dormire, nec comedere, & non potuit causam inuenire; sed postmodum inuenit causam, quæ fuit tristitia, ita latent passionnes in nobis. Debiles non iudicabunt facta superiorum, quia sæpe falluntur. Nil renefereunt vel in rebus vel in conscientia, quin reueles. Rarò loquere cum seculari, quin confortes eum secundum statum suum ad bonum.

3. Fuge sæculares, magnates, & conuiuantes. Si facis opus humile & vile in præsentia hominum, noli ridere; si rides, superbis; quasi hoc opus ad te non pertineat. Disce intelligere, quod oras, & sic expellentur vagæ cogitationes. Alius cantus conturbat caput & sensum, & deuotionem extinguit. In orationibus potius desiderare debes gratiam & misericordiam Domini, quàm magna præmia. Maria reputabat se indignam saluatione Angelica, & repleta Spiritu sancto ascendit citò ad montana, & seruiabat Elizabeth. Si quis haberet loqui magno regi, conciliaret sibi specialiores apud regem; sic de Maria agendum est, quæ maxime specialis est Deo. Omnia fierent homini dulcia, si se bene exerceret in passione dominica. Sine intermissione debemus cor nostrum erigere ad cælum, & ad sacram scripturam recurrere; & sæpius suspirare, quodd tam carnales fumus & pigri ad bona æterna quarærenda. Et nimia festinantia perditur deuotio. Caue ergo importunitatem, & omnia fac cum attenta consideratione, & non ex consuetudine.

4. Quando aliquid contrarium corpori tuo iniungitur tibi, cogita quodd corpus non est tuum, sed eius, in cuius obedientiam te dedisti. Quantum homo omnia bona sua siue corporis siue animæ communia fecerit, tantum omnia bona aliorum erunt ipsi communia. Dilige omnes conuersos equaliter in Deo, tam absentes quàm tecum existentes. Fuge actionem, cui appèdet honor, vel de qua vanè gloriari potes, si posset per aliam æquè bene fieri. Quod in alio loco & per alium potest bene fieri, dilige & exalta plus, quàm si per te fuisset factum. Noli inuidere, quodd alius te sanctior sit, vel maiorem habeat famam; sed dona Dei ama in illo, & tua erunt. Nil sic extinguit carnalia vitia, sicut feruens studium. Assuesce & coge te in camera manere, & in libro lege, donec sit tibi dulce, & graue exire, & cum gaudio intrare. Fuge ad cellam, sicut ad amicam, quia securus es in ea, Quando cunque homo loqueretur cum hominibus, debe-

ret nisi,

ret niti, vt imprimeret eis humilia. Scientia secularis est valde allecētia, caueat ergo homo, ne nimis afficiatur ad illam; sed per illam, quasi per medium, studeat transire ad Deum, nec satis sit in medio stare.

5. Deuotus & venerabilis pater Florentius, dixit saepe ad socios suos & fratres: Quam bene vobis est & quam securè statis, quòd potestis sic viuere sub obedientia. Et si antea seiuisset, pro nulla re mundi incepisset alios regere, nisi ipse prius sub obedientia fuisset. Et nisi infirmitas corporis impediret, adhuc mallet esse sub strenuo aliquo magistro, qui eius voluntatem plenè frangeret. Item, si esset sub obedientia, nunquam veilet esse perplexus. Nam quis debet ponere onus suum super dorsum alterius, in quo dubitaret. Meritò deberet se homo sub omnibus conuersis humiliare, quantumcumque etiam nouis: quia nescit quantam gratiam ipsis dederit Deus. Nunquam potest aliquis venire ad veram humilitatem, nisi contemnatur ab alijs, & in nullo curetur. Melius esset conculcari pedibus, quam laudibus aliorum conseruire. Cùm aliquis fratrum pete consilium, debes ei humiliter dicere, quòd legisti. Semper est melius sequi videre aliorum, quàm proprium: nisi homo sciret aliquid melius sibi reuelatum, propter humilitatem eius, qui ab eo interrogauit, & nunquam sibi illud ascribat. Si homo habuerit multas phantasias, tunc debet vocaliter orare.

6. Omnia exercitia & studia sua debet homo dirigere, vt passiones & defectus suos superet, quia alioqui parum proficit. In labore communi sta in continua custodia, cauendo multa verba: & cogita de studio tuo, quæ legisti. Non est morbus tam grauis, à quo verus obediens non curatur. Si homo purè se resignasset, nò deberet plus sibi confidere vel desperare, quàm superior sibi diceret. Sæpe debet homo se resignare in die, deo & superiori suo; & genua cordis pro venia flectere, & intellectualiter obedire. Miror quòd qui sub obedientia est, habet dubia, & non stat contentus. Quando aliquid boni facis, cautè respice, vt fiat utique propter Deum; & non concupiscas aliud, nisi honorem Dei, & ædificationem proximi. Inter fratres potes cogitare: O si possem me taliter habere, quòd nullus per me scandalizaretur. Semper debes niti quærere communia; quia si quærere incipis te in minimis, citò probaberis ad maiora.

7. Quicquid est pro communi bono, sollicitè custodire debemus, sicut sacra vasa altaris. Libri sacre Scripturæ custodiendi sũt, tanquàm verissimus thesaurus ecclesiæ. In scriptura nò solùm quærere debemus nos, scilicet vt bene scribam⁹; sed utilitatē communis boni, vt libri sint correcti, & bene cõpũctuati, & distincti;

Via per-
ringendi
ad veram
humilita-
tem.

quia nos non libenter studemus, ex malis & incorrectis libris. Væ illi, qui in communitate existens, querit quod suum est, vel dicit aliquid esse suum. Væ homini, qui in communitate murmurat de aliquo, & dissentit communitati, vel qualicumque modo eam perturbat.

8. Tunc verè in vnum habitamus, si vnum volumus, vnum sapimus, & vnius moris sumus in Domino. In omni opere suo & moribus suis studeat se quilibet communitati conformare, in legendo, cantando, comedendo, ieiunando, & non sit singularis. Nihil tam pacificum reddit hominem, quam quod nihil ex se præsumat facere, sed totum cum consilio bonorum; & semper credat falubrius esse, quod consulunt. Stude humiliter implere, quod tibi iubetur, quia si vis discernere, vix verus obediens eius. Quantum potes stude deuotioni, attentè orando. Dissolutio est deuotioni contraria, sicut aqua igni. Quamuis pauper es in virtutibus & debilis, non debes tamen te deijcere, sed magis humiliare & cogitare; Quia non habeo magna, volo istud paruum Deo offerre quod habeo, sicut Maria obtulit par turturū, & non agnum. Ille verè est frater & amicus alterius, qui odit vitia eius, & iuvat ipsum ea vincere. Semper debes niti te occupare aliquibus bonis, & omnino non attendere ad phantasias.

9. Periculosum est multum, sæpe loqui vel conuersari cum hominibus sæcularibus potestatem habentibus siue dignitatem; vt sūt scabini, presbyteri, canonici, & alij diuites. Ratio est, quia ex natura timens illos, sæpe homo applaudit eis, & assentit verbis eorū. Caueas de multiloquio, maxime apud seculares; quia rarò loquitur homo, quin postea pœniteat de aliquo verbo incauto. Etiam abstineas à risu & cachinno, quia qualem ipsi viderint hominem ab extra, talem ipsum iudicant ab intra, quamuis tamen talis non sis. Parum prodest multū studere, nisi quis studeat vitam suam emendare, & cum omni diligentia ad bonos mores ordinare. Nam diabolus multa scit de scripturis, & tamen nihil ei prodest. Si quis manè tardus & piger fuerit, non debet desperare, quoniā Deus potest illi dare gratiā deuotionis, quādo sibi placuerit. Ante laborem, breuem oratiunculam præmitte.

10. Seruus Christi breuiter & submissa voce loqui debet, & cauere loqui, vbi non debet. Et si necessitas cogit, eat ad locum secretiorem sibi permissum, & videat vtrum expedit, quod loquitur. Semper niti debes, vt ædifices audientes verbis tuis, & trahas eos magis ad seruitium Christi; quoniam nihil plus placet Deo, quā laborare pro animabus conuertendis. Et nihil iniuriosius Deo facere possumus, quā aliquem nostro malo exemplo scandalizare, vel à seruitio Dei laxare; quia hoc peius est.

est, quam Christum cum Iudeis carnaliter crucifixisse. Præ omnibus actibus bonis; debes niti pro puritate cordis, & bonas meditationes assumere; quia ex his surgit charitas, oratio, deuotio, & omnes aliæ virtutes firmantur. Nunquam sit otiosus, sed sancta præcipue occupatione implicatus, dirigendo affectiones tuas & omnes operationes ad Deum.

11. Melius est modicum spiritus, quam multa scientia sine deuotione. Nam pulchrorum verborum valde leuis est emptio, sed operum bonorum difficilis inuentio. Quicquid fecerit homo, si non senserit se inde humiliorem, nihil sciat se lucratum. Quando aliquid boni facis, fac simpliciter & pure ad honorem Dei, & non quæras te ipsum aliquo modo. Ex improvidentia verborum, veniunt perturbationes, scandala, & oblocutiones. Vide ergo, quid facis, quare facis, & quomodo facis. Non est leue, in quo offenditur Deus, & scandalizatur proximus. Ante initiũ operis, propone qualiter te velis habere, nec leuiter hoc frangas. Festina ad cellam, & recuperabis deuotionem perditã.

12. Quando duo vel plures colloquuntur, quiuis respiciat, quod non ad inuicem sermo procedat. Et si contigerit, debes hoc alteri absque omni verecundia dicere charitatiuè & humiliter. Frater, non expedit nobis plus loqui, eamus ad cellam, & faciamus aliquid melius. Seruus Dei, quantumcumque potest, debet niti, quod cor suum auertat à creaturis & concupiscentijs terrenis. Et quanto plus in illo profecerit, tanto plus crescit appetitus ad amorem Dei.

13. Desiderans proficere studeat sibi vim facere, hoc est nitatur vitia sua vincere, vt qui prius desiderauit sublimia, iam desideret humilia; & sic de alijs vitijs vincendis. Bonus obediens nunquam debet paruipendere mandatum, quantumcumque leue videatur. Tunc diabolus in veritate fugit à nobis, quando perspexerit nos humiles & vnicordes; quia ipse est pater superbiæ & discordiæ. Non debemus attendere proximum nostrum, vt pulchrum vel diuitem, sed sicut sanguine Christi redemptum. Seruus Dei multum niti debet, pro pace & concordia habenda cum fratribus suis; quia angeli nihil plus diligunt & libentius videt in nobis, quam quod sumus inuicem pacifici & cõcordes.

14. Quicquid boni seruus Christi facit, nunquam sit securus; sed timeat semper de seipso, ne forte reprobis inueniatur corã Domino nostro Iesu Christo. Et præ omnibus debet niti vt omnes homines reputet sanctiores & meliores se. Deuotio non est aliud, nisi desiderium animæ ad Deum. Quantumcumque parũ consuetudinis nostræ fuerit, si quis tamen humiliter studuerit facere, totum reputabitur pro obedientia. Quod si negle-

xit

xerit & non curauerit, timeo, quòd grauius punietur.

15. Oprans in humilitate proficere, saepe debet sibi dura & despecta proponere: & semetipsum arguere, iudicare, & condemnare, & secretis cogitationibus suam vilitatem considerare; vt adueniente humilitatione, sciat patienter contemptum pati. Cum sentis inuidiam, vel suspicionem, aut vanam gloriam, responde tibi ad intra, & dic: Pro pudor, quòd tu adhuc tam miser & tam debilis es, quòd ex aliorum profectu deficeis, & deterior efficeris. Sicque intus temetipsum humilia & confunde, & fugiet diaboli tentatio à te, qui solet talia ingerere. Magno labore oportet nos contra carnalia pugnare, si volumus ea vincere. Rarò vel nunquam comedimus, quin diabolus insidietur nobis. Igitur semper vigilemus, & oremus, quia aduersarius nunquam dormitat, sed vndique nos impugnat.

LIBER DE
VITIS DISCIPVLORVM
DOMINI FLORENTIJ.

Prologus libri de discipulis Domini Florentij.

Via Deo donante, de venerabilibus Patribus ac illustribus viris, Magistro Gerardo & Domino Florètio, quaedam virtutum opera, secundum tenuitatem ingenij mei, imposito sermone descripsi: restat nunc consequenter, prout memoriae occurrit, de eorum discipulis aliqua assignare, quæ simplicium fratrum vitam & mores valeant humiliter informare. Hi etenim seculi pompam & carnis molliem vitiliter calcantes, Christum sectati sunt per arctam viam, quæ ducit ad vitam, vt non immundò celi luminaribus compareant. Nam maximam multitudinem fidelium virtutibus suis illustrarunt, quam ad bene agendum, dum adhuc viuerent, exhortari non cessarunt: Ideoque pia eorum in Christo conuersatio, non est penitus silenda, sed ad instructionem paruulorum, pandenda sunt facta eorum veneranda.

Notitius.

2. Rogo te obnixè, vt de tam praeclaris viris, saltem paucas deuotionis scintillas, in lucem proferas, quibus accendi valeam ad virtutis amorem: quatenus ex auditu modernorum, nouæ conuersationis statum accipiam. Nam plerique poetarum, gesta scripsere gentiliū, pro qualicumque utilitate legentium. Quânto magis ad consolationem religiosorum, recitare debes exempla

pla